

Za našo deco.

Kako so škrate prevarili.

(Irska pravljica.)

(Dalje.)

»Da, Donog, lep dan!« je odgovoril škrate in čeprav je bilo videti, da se je prestrašil, je kljub temu gledal prav strupeno in zlobno.

»Ali si videti dober čevljar, moj možicelj«, je nadaljeval Donog.

»Se nekoliko«, je pritrdil škrate, »ali tisti tam za tabo je še mnogo več vreden.«

Ali Donog ni bil neumen in se ni obrnil. Vedel je, da je to samo pretveza, da bi mu lahko škrate utekel, če bi se obrnil stran.

»Rajši tebe gledam kakor onega za menoj, moj lepi možicelj«, je zavrnil škrate.

»Kdo pa prihaja tam ob reki?« je vprašal škrate in je pokazal s prstom proti vodi.

»Le sam pogledaj, prebrisanec!« je rekel Donog in je prijel škrate za ovratnik. »Zdaj mi povej takoj, kje je kak velik zaklad skrit, drugače ti porinem tale nož v telo!«

Pri tem je izvlekel Donog žepni nož, ga je odprl z zobmi in je nastavljal ostrino škrate na prsa.

»Saj me vendar ne boš ubil?« je jadikoval palček.

»Če mi takoj ne poveš, za kar sem te vprašal, ti razparam trebuh, kakor resnično tu stojim«, mu je zagrozil Donog in je gledal temno in odločno, kolikor je le mogel.

»No, no, ne glej me tako«, je jecjal škrate. »Saj ti rad povem, kje najdeš zlata, kolikor ga le hočeš. Samo spravi nož.«

Donog je to res storil.

»Veš li, kje je veliki nasip?« je vprašal škrate.

»Čul sem o njem govoriti«, je odvrnil Donog.

»Torej, pri velikem nasipu pod ogromno skalo, na kateri raste osamljen grm, leži velik lonec s tolikimi zlatniki, da bi si lahko kupil z njimi celo grofijo.«

»Premeten si«, je rekel Donog. »Ali res misliš, da bom tekel kar tako do konca sveta? Ti mi moraš povedati, kje lahko kaj dobim kar tu v bližini, ali pa te ubijem tako gotovo, kakor mi je Donog ime!«

»No, no, nič kar tako ne razgrajaj!« ga je prekinil škrate. »Ali poznaš goro Tara?«

»Tudi o njej sem le čul govoriti.«

»Tam, na vzhodni strani gore je star vodnjak. Na njegovem dnu je toliko zlata in srebra, da bi si mogel kupiti celo kraljevino. Ali ti je to bolj všeč?« je vprašal škrate.

»To ti vse vkup nič ne koristi«, je odgovoril Donog. »Pokaži mi, kjer leži čisto zlato, da lahko kar roko nanj položim, drugače imam zate še vedno pripravljen svoj nož.«

»Oh, kako govoriš tja v en dan«, je začel škrate in se je boječe oziral nazaj. Kar nato je dostavil: »Kaj ne vidiš, da dirja Mahonov divji bik naravnost proti nama?«

»Kje? No, kje pa?« je zaklical Donog, ki je vedel, da radi svoje grbe ne more dovolj hitro teči, in se je radi tega hitro obrnil, da bi se še mogel rešiti. V tem trenutku pa je začul glasen, porogljiv smeh, in k je zopet hotel pogledati na škrate, mu je bila roka prazna, škrate pa je bil izginil.

»O ti lopov, ti hudoba grda!« je kričal Donog, ko je videl, kako ga je palček speljal za nos. »Čakaj me, čakaj! Če te zalotim še enkrat, ne boš se mi več izmuznil tako izlahka!«

Ko je prispel Donog domov, je povedal materi, kaj je bil doživel s škrate.

»Ti boš«, mu je odgovorila mati, ki je navade in običaje škratev prav dobro poznala, »ali

zelo srečen, ali pa zelo nesrečen človek. Če se ti res še enkrat posreči, da dobiš škrate v pest, ne začni z njim dolgih razgovorov, ampak zahtevaj, naj ti zlato takoj spravi na mesto, saj poznajo škrate vse zaklade, ki leže zakopani v zemlji, in jih tudi radi svoje velike moči morejo prav lahko spraviti na dan. Če škrate dobiš, postavi ga s hrbtom ob kako drevo in mu zagrozi, da ga boš z nožem pribil nanj, ako ti ne izroči zaklada, preden šteješ do dvajset.«

Donog je sklenil, da bo materin nasvet natančno upošteval, ako bi mu bila kdaj zopet sreča mila in bi nanovo srečal škrate. Druga jutra se je podal po navadi zopet na ribji lov in je imel srečo, da je naložil znatno število lepih in velikih rib. Hotel jih je nesti v mesto na trg. Ko pa je hodil mimo Mak Moksovega gradu, je stal Mak Moks zopet s svojo hčerko Majdo ob oknu. Nehote se je Donog ustavil in je privzdignil pokrov svoje košare. Tedaj je pristopil hišni predstojnik in je vzel ribe za kuhinjo, ali je ob enem dostavil, da bo moral ribič na plačilo še nekoliko časa čakati. Donog pa je bil zopet tako prevzet od pogleda na lepo Majdo, da ni mislil niti na ribe, niti na denar, ki bi ga moral zanje dobiti. Prav rad je prepustil svoje nemirne živce hišnemu predstojniku povsem brez plačila. Ko pa je došel domov in ko ga je mati vprašala, koliko denarja je prejel za svoje ribe, je dal tako čudne odgovore, da je starka resno premišljevala, če ji ni škrate sina začaral in tako izpremenil. Zelo žalostna je postala in je začela glasno jadikovati.

Nekoliko dni pozneje je hodil Donog vzdolž reke. Čisto zamišljen in otožen je postal, revež, ker mu lepa Majda ni hotela iz spomina. Ko je tako stopal ob bregu brez pravega namena, je začul zopet tisto trkanje kakor prvič, ko je bil zalotil škrate. »Oh, če bi to bil škrate!« si je mislil in se je previdno splazil do kraja, od koder se je razlegalo trkanje.

»No, zdaj te pa ne izpustim več!« je zaklical grbavec, ko je videl škrate baš kakor prvič, kako je delal na čevlju, in trdno je prijel drobnega možička.

»Ah! Ti si, Donog?« se je rogal škrate in je drzno bull Donogu v obraz. »Kako si pa zadnjič opravil z bikom?«

»Le počakaj, nepridiprav«, je odgovoril Donog, »danes se mi ne izmuzneš tako lahko kakor zadnjič. Nisem več tako neumen, da bi me ti mogel prevariti še enkrat.«

»Poglej, pogledaj onegale paglavca«, je hitel škrate, »kako se norčuje radi tvoje grbe in krivih nog!«

»Ne bom odgovoril na noben tvoj govor in na nobeno vprašanje«, je odvrnil Donog. »To ti pa prisegam, kakor resnično sem pošten človek, da bom to mesto tu, kjer sedaj stojiva, pognojil s tvojo krvjo, če mi tukaj ne pričaraš sem toliko pristnih in dobrih zlatnikov, koliko jih morem nositi.«

»Hm! Kako hud si danes!« je zbadal škrate. »Pa glej, tam prihaja Mak Moks s svojo hčerko, lepo Majdo.«

Pri teh besedah se je hotel Donog že obrniti, ali hitro se je spomnil, da je to bila le nova škrateva zvijača. Zato je trdno sklenil, da se ne bo obrnil, če bi tudi stala sama smrt za njim.

»Ne govori mi niti ene besede več«, je rekel, »ampak takoj mi spravi denar sem, ki ga hočem imeti, in to preden naštejemo do dvajset, ali — prisegam ti — da si zadnjič jedel na tem svetu kruh!«

Konec sledi.

Pravi vzrok.

Učitelj: »Daj vendar enkrat mir, Jožek, saj nisi nervozen. Od česa bi to bil?«

Jožek: »Morda od tega, ker po šoli lovim ribe.«

Učitelj: »Ne bodi tako smešen. Ribolov umirja živce.«

Jožek: »Ne vem, gospod učitelj, če je to res tako. Menda bode vsakdo nervozen, če lovi ribe brez dovoljenja.«

Ze va.

Oče pirde zvečer domov.

Mati: »Čuješ ti, tvoj sin —«

Oče: »Oh, pusti me pri miru s tem!«

Mati: »Saj niti še ne veš, kaj ti hočem povedati.«

Oče: »Če začneš: tvoj sin, potem že vem, da je spet kaj napravil. Če bi mi hotela o njem povedati kaj dobrega, bi bila gotovo začela: moj sin.«

Tudi to.

Učitelj: »Videl smo, da morejo ribe videti, slisati, čutiti in imajo tudi okus. Ali imajo tudi vonj?«

Učenec: »Da, če ležijo par dni.«

Zgodovina.

Profesor: »Kaj se je zgodilo leta 1483?«

Dijak: »Tedaj se je rodil Martin Luther.«

Profesor: »Prav! In kaj je bilo leta 1487?«

Dijak: »Tedaj je bil Martin Luther star 4 leta.«

Pozor! Pozor!

Za čiščenje presvetega Rešnjega Telesa je izšel nov molitvenik

„Pridite, molimo!“

ki obsega poleg običajnih molitev tudi šest molitvenih ur za skupno molitveno ure. Zelo priročna knjiga stane samo Din 16 — z rdečo obrezo in Din 20 — z zlato obrezo.

Knjiga se naroča pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.